

บทคัดย่อ

การศึกษาผลของสูตรอาหารผสมไข่น้ำและอัตราความหนาแน่นในการเลี้ยงต่อการเจริญเติบโตของปลากะแหและต้นทุนการเลี้ยงในกระชัง มีวัตถุประสงค์เพื่อหาสูตรอาหารพื้นบ้านผสมไข่น้ำและอัตราความหนาแน่นที่เหมาะสมในการเลี้ยงปลากะแหในกระชัง และหาต้นทุนอาหารที่เหมาะสมต่อการเลี้ยงปลากะแหในกระชัง วางแผนการทดลองแบบ 4x3 แฟคทอเรียล ในแผนการทดลองแบบสุ่มสมบูรณ์ (4x3 factorial in completely randomized design) มี 2 ปัจจัย คือ อาหารปลา 4 สูตร (อาหารเม็ดสำเร็จรูป อาหารพื้นบ้าน อาหารพื้นบ้านผสมไข่น้ำ 10 เปอร์เซ็นต์และอาหารพื้นบ้านผสมไข่น้ำ 20 เปอร์เซ็นต์) และอัตราความหนาแน่น 3 ระดับ (20 30 และ 40 ตัวต่อตารางเมตร) ประกอบด้วย 12 การทดลองแบบ 3 ซ้ำ ใช้เวลาเลี้ยง 12 สัปดาห์ เมื่อสิ้นสุดการทดลอง พบว่าทุกสูตรอาหารและอัตราความหนาแน่นมีผลต่อการเลี้ยงปลากะแหในกระชังไม่แตกต่างกันทางสถิติในด้านน้ำหนักเฉลี่ย น้ำหนักเพิ่มต่อวัน อัตราการเจริญเติบโตจำเพาะ อัตราการรอดตายและต้นทุนค่าอาหารที่ทำให้ปลา มีน้ำหนักเพิ่มขึ้น 1 กิโลกรัม ขณะที่อาหารเม็ดสำเร็จรูปมีผลทำให้ปลา มีอัตราการแลกเนื้อดีที่สุดและไม่แตกต่างกับสูตรอาหารผสมไข่น้ำ 20 เปอร์เซ็นต์ ($P>0.05$) แต่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญจากการเลี้ยงด้วยอาหารพื้นบ้านไม่ผสมไข่น้ำ และผสมไข่น้ำ 10 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ($P<0.05$) ส่วนอัตราการแลกเนื้อของปลากะแหที่เลี้ยงในทุกอัตราความหนาแน่นไม่แตกต่างกันและพบว่าไม่มีอิทธิพลร่วมกันระหว่างสูตรอาหารและอัตราความหนาแน่นต่อการเจริญเติบโตของปลากะแห ($P>0.05$) ในการศึกษาครั้งนี้พบว่าสูตรอาหารพื้นบ้าน และอาหารพื้นบ้านผสมไข่น้ำและอัตราความหนาแน่นของจำนวนปลาต่อพื้นที่การเพาะเลี้ยงให้ผลต่อการเจริญเติบโตของปลากะแหที่เพาะเลี้ยงในกระชังไม่แตกต่างจากการเพาะเลี้ยงด้วยสูตรอาหารเม็ดสำเร็จรูปที่จำหน่ายในท้องตลาดที่มีราคาสูงกว่า

คำสำคัญ : ไข่น้ำ ปลากะแห อาหารเม็ดสำเร็จรูป อัตราการเจริญเติบโตจำเพาะ
อัตราความหนาแน่น